

Ljubljanski List

H. 2811.
Ljubljana
Velja

za Ljubljano
v upravnistvu:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gld.,
za pol leta 5 gld.,
za četrt leta 2 gld.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

ti:
petit-
cr., pri
am po-
i daje se
ust.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

v. 1.

V Ljubljani v petek, 2. januarija 1885.

Tečaj II.

Vabilo na naročbo.

Z novim letom 1885 prične se nova naročba naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naročbo ob pravem času ponoviti, da se ljanje lista ne pretrga. Najbolje se to i po poštni nakaznici, na čegar od-sreček treba prilepiti le naslov, ki je na pasku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10—
„ pol leta	„ 5—
„ četrt leta	„ 2.50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6—
„ pol leta	„ 3—
„ četrt leta	„ 1.50
za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.	

Svojim rojakom!

Visoko naučno ministerstvo me je imenovalo profesorjem na c. kr. akademski gimnaziji na Dunaji. S tem je blagovolilo spoštiti moje lastno željo. Objavil sem jo pred kratkim pri priliki, ko se mi je ponujalo podaljšanje dopusta, da bi še na dalje prevzel uredništvo slovenskega vladnega glasila, „Ljubljanskega lista“. Te ponudbe nisem mogel sprejeti, tem hvaležneje se udam častnemu poklicu na najbolj odlično srednjo šolo našega cesarstva. Službo mi je nastopiti pričetkom drugega tečaja, in tedaj sem vsaj moralno primoran, brez odlašanja zapustiti svojo uredniško sobano ter mesto urednika odstopiti svojemu nasledniku.

Zapustim torišče, neomajan v svojem prepričanju, nepremagan od svojih protivnikov.

Listek.

N a c e s t i.

(Iz dnevnika Parižanke. Quatrelles. -i-)

Poskusila bodem svoje vtise spraviti na papir.

Povedala bodem resnico z ono odkritostjo, neprisiljenostjo in mirnostjo, katero mi daje gotovost: da tega nihče čital ne bode. Osem let je uže, odkar sem omožena!

Obupen čut se me polasti, če pomislim, da bode ta razmera trajala še leta in leta in potem še dalnja leta.

Če sem se omožila, ali bolje rečeno: če sem z njim stopila v zakon, z njim, s Charlesom, se to ni zgodilo zaradi tega, ker je bil bogat; on ima komaj 30 000 frankov rente.

Da sem se omožila s Charlesom, se to ni zgodilo zaradi njegove lepote.

Najboljše, kar se more o njem trditi, je to, da neprijetno ne vzbuja pozornosti.

Da sem Charlesu podala pri altari svojo roko, se tudi ni zgodilo zaradi tega, ker je duhovit. Neumen ni. To je uže precej.

Prešinjen vzvišenega samosvestja, da sem se boril za pošteno stvar, s čistimi rokami in s čistim srcem, dajem za sedaj slovo časnikarskemu stanu. Marsikaj bridkega sem moral prebaviti v zadnjih desetih mesecih, posej moj, težaven sam po sebi, zagrenila je ona sila, proti kateri se je sigurno najtežje braniti možu poštenjaku: laž in obrekovanje. Nisem se je zbal, prebil sem sovražne psovke, prestal celo očitane zaslepljenih prijateljev, kateri so iz mračne datjave razmere in delujoče osebe drugače ocenjali nego so v istini, toda tudi ta boleost me ni zmotila, vsaj sem čutil, da je ideja, katero sem zastopal v „Ljubljanskem listu“, jedino prava, jedino primerna našemu narodnemu razvoju!

Kajti narod slovenski je v opasnem položaji. Vodja njegov, izkušeni možak, kateremu je ljudstvo brezpogojno zaupalo, dr. Janez Bleiweis, zatisnil je svoje oči, šel je v večni pokoj, in v življenji Slovenstva nastala je nenadomestljiva, neizpolnjena praznina. Ni je bilo več one avtoritete, kateri smo se na zadnje vsi spoštljivo klanjali, nismo imeli voditelja, nehala je disciplina v naših bojnih vrstah, in dasi je bilo med nami nekoliko izkušnih četo vodij, zmognih in delavnih porilcev, vendar se nikdo ni upal, polastiti se zapuščenega krmila, sesti na kurulični stol, kjer je nekdanj stoloval ranjki naš „oče“. In tudi med nami se je ponovilo, kar se ponavlja baje povsod v enakih slučajih: najglasnejši in najmanj zmogni elementi silili so na površje. Na dr. Bleiweisovo mesto rini se je dr. Valentin Zarnik, mož glasán, a nedelaven in nepremišljen, v telesnem in duševnem oziru rudis indigestaque moles. Se vé da, bil je postavljen na ta sedež vendar le pro forma. Okrog njega prikazale so se druge glave, iz splošnega kaosa so se dvignili čudni svetniki, deloma neizkušeni mladenci, poltaati po svoji omiki, katerim se nobena stvar težka ne vidi, vsled tega ne, ker nobene temeljito ne razumejo. In razburjeno valovje političnega strankarstva plunilo je na peščeno obrežje še druge

Omožila se pa tudi nisem z njim zaradi tega, ker ima lepo ime. Imenuje se, to se pravi, imenujemo se, oh, Gloudoux.

Ime ni ravno smešno, a vendar ni preveč prijetno.

Ne more se v hitri sapi trikrat zapored izreči Gloudoux, da ne bi se mislilo na gaganje puranov: Gloudoux, Gloudoux, Gloudoux.

Zaznamek onega, kar Charlesu manjka, izpolnilo bi, kakor se razvida, več pol; kar je zanj dobro, se kmalu pove.

Najprej, omožila sem se z njim, ker . . . Tu se prično zopet moje dvojbe.

Vender pogum, pogum, odkritosrčnost. Omožila sem se, ker ves svet tako dela, in pred vsem zaradi tega, da morem sama okolo hoditi.

Kako je vendar človek neumen, če ni česar ne vé. Če bi bila mogla slutiti, kako majhen dobiček me čaka, ne bila bi zaupala tolike stave.

A zdaj je storjeno. Celó hudič bi mi ne mogel več pomagati. Beležnik je sodeloval.

Charles mi je dejal:

— Moje dete, ne prikrivam, da me boste,

junake, plitve in domisljave glave, pijane lastnih fraz, zaljubljene v lastno nezmotnost, polne mogočnodonečih besedij a prazne vsake pozitivne vsebine, poleg tega pa neizmerno nizke v vsem svojem mišljenji. Ta imenitna gospoda, John Falstaff s svojim spremstvom, s slavnoznanimi novincema Schwächlichom in Bulfénkalbom, hoteli so pota kazati našemu narodu, oni so si prisvajali pravico, določiti, kar ugaja narodnemu napredku in kar mu škoduje, oblastno so hvalili in proklinjali po svoji slepi glavi. Pač bore narod, kateremu se vsiljujejo taki voditelji!

Toda navadno sledi vročinskemu parokizmu naravna reakcija, in ta se je v naši politični krizi razodela v tem, da je bil ustanovljen od vlade „Ljubljanski list“ z nalogom, zavirati krivične napade, razkrivati zlobna zavijanja, pobijati zavratna natolcevanja. Nisem se branil, stopiti na čelo novo ustanovljenemu časniku, saj se je bistveno njegov program ujemal z onim, katerega sem jaz po svoji slabi pameti spoznal za najbolj primernega svojemu rodu. In zakaj?

Protivniki one politike, katero je „Ljubljanski list“ doslej vodno zastopal, barijo se dokaj premalo z jednim vprašanjem, katero mora vendar merodajno biti za vse naše postopanje. S kratka se dá izraziti v dveh stavkih: „Kako usodo pričakujemo od bodočnosti, kam zdrži naša pot?“ Naši radikalni politiki se ti bodo pač urno odrezali; zahtevali bodo najprej zjedinjeno Slovenijo, potem bodo oblastno kazali na sosedno Hrvatsko, kjer njih uzor, vrli David Starčević, uže dlje časa svoje burke uganja, in prav v meglenem ozadji predstavljala se bode njih brljavemu vidu čudna fantazmagorija, nejasno alegorično bitje, Jugoslavija, časi celo pod mogočnim pokroviteljstvom ruskega sorodnika. In nezrela množica, zlasti pa vročerkvna mladina bode hudo odobravalá take sanjarije, v sladki nadi, da se uresničijo takoj čez noč, od danes do jutri. Smešne iluzije in kvarne našemu obstanku!

ko mi daste roko, zelo malo dobili pred obličje.

On imenuje to zelo malo.

— Jaz imam mnogo, zelo mnogo opravka in svoja opravila bodem smel tem menj zanemariti, ker sem si odgovornosti za vašo eksistenco in vašo srečo v svesti.

Nadaljeval je:

— Torej mi bode le redko možno, spremljati vas na vaših potih, vendar ne smete zaradi tega živeti v naši hiši kakor v samostanu. Do vas imam najpopolnejše zaupanje. Šli boste, kamer in kadar se vam bode zljubilo.

Postala sem torej madama Gloudoux, da bi mogla sama ven iti.

V prvih dnevih mi je storil „žrtev“, da me je spremil. Nisem si upala reči mu:

— Prijatelj moj, ti si pozabil svoj program, kajti ta neuljuden opomin bi ga bil užalil.

Za njim mi je storila mama „žrtev“, da se ni ganila z moje strani.

Vsako jutro, predno je še odšel moj seprog v pisarno, prišla je v mojo sobo. Ne prvo vprašanje je bilo:

Oglejmo si zemljevid, z mirnim očesom mo-
trimo resni položaj slovenskega naroda na
meji nemškega in romanskega kulturnega živ-
lja, na obalnih onega morskoga zaliva, skozi
katerega drži prema svetovna pot iz osrednje
Evrope proti suezskemu prekopu in azijskim
pokrajinam — in jasno nam bode, da mo-
ramo uže iz zdravega egoizma, če tudi na
stran pustimo od prednikov podedovano drago-
ceno zapuščino, staroslovensko možato zve-
stobo in verno udarost proti vladarski hiši,
skozi in skozi se odkleniti avstrijske za-
stave, avstrijske državne ideje. Uniči Av-
strijo, razdiraj varno zavetje, katero je Slo-
venstvo našlo v našem cesarstvu, in tudi slo-
venski rod ti izgine iz povestnice! To mora
biti prvi in odločilni aksiom vsega slovenskega
programa!

A kaj zahteva obstanek naše države! Da
se jedenkrat pomiri državopravno in narodno
protivje, da se nasprotstvo potolaži med raz-
nimi plemeni mnogojezičnega cesarstva, da
skupno delujemo v dosego skupnega namena.
Sedaj obstoječa avstrijska ustava mora nam
biti podlaga v to svrhu. Nikakor ne trdimo,
da bi ona, različna od vsega drugega dela
človeških rok, nespremenjena in nedotaknjena
morala ostati na vse veke. Ali vsaj v sedanjih
razmerah nikakor ne kaže, krhati jo in
eksperimentovati z njenim ustrojem. Slovenci
niti zgodovinskega povoda nimajo, onega histo-
ričnega prava, katero je nekdaj Čehe in Po-
ljake bilo gnalo v nevspešno protivje proti
decemberski ustavi. Naravnost trdimo s sta-
rino slovenskih politikov, Luk. Svetecem,
da je ustava naša dobra, primerna
vsem narodom, le izvesti jo je
treba. Skrb naša naj tedaj bode, da beseda
ustave med nami kri in meso postane, da
narod naš si zadobi vse pravice, katere mu
gredo po jasni zakoniti določbi. V to svrhu
pa je neobhodno potrebno, da s sami spoštujemo
drugim nasproti ono enakopravnost, koja
upravičeno zahtevamo v prid svojemu narodu!

In kako naj bode naše razmerje proti
sedanjemu ministerstvu? Pač se očita
Taaffejevemu kabinetu, da je vse pri starem
ostalo v tužnem Gorotanu. A pozabiti se
vender ne sme, da mora v narodni borbi
inicijativa izvirati iz prebivalstva samega,
ter da se nobena vlada ne bode mogla pote-
zati za težnje slovenskih Korošcev,
dokler se oni sami zanje ne brigajo.
Dalje se v greh števa sedanji vladi, da pre-
malo podpira prizadevanje naših rojakov v
slovenskem Štajerji. Toda tudi tú ne
smemo spregledati, da je „stara navada že-
lezna srajca“ ter da se hipoma ne dá pre-
drugačiti, kar se je rodilo tekoma dolgih sužnih
stoletij. Pri nas na Kranjskem pa, kedo je
zaslepljen dovolj, trditi, da tudi kranjski Slo-
venci v ničemer niso napredovali, odkar so
grofu Taaffeju izročene države vajeti? Še nam

zvoni po ušesih porogljivi odgovor, s katerim
se je svoje dni minister Giskra bil odrezal
dru. Bleiweis, zahtevajočemu slovenske
srednje šole za našo mladino. „Sami si jih
napravite“, bile so njegove besede. In dan-
danes? Od sedanje vlade prejeli smo slo-
venske nižje gimnazije, slovenščina se je
vsaj deloma uvedla v ljubljansko pri-
pravnico, šolsko nadzorstvo se je iz-
ročilo vestnemu strokovnjaku, čegar vzgledno
nepristranost so pohvalno priznavali najljutejši
radikalci, in vodstvo najvažnejšega zavoda,
ljubljanske gimnazije prejel je rojak,
katerega prištevamo svojim najodličnejšim ve-
ljakom. Isti napredek se dá konstatovati pri
sodnih iah. Oglejmo si na pr. sodne obravnave
pri okrožni sodnihi novomeški, in takoj bomo
spoznavali, za koliko smo se cilju svojemu
približali tekom zadnjih pet let!

Povoda tedaj dovolj, da tudi kranjski
Slovenci podpirajo sedanji kabinet. Če neka-
teri prenapeteži nasprotno zahtevajo, pač sami
ne vedó, o čem se jim blodi. Kajti po svojih
državnih poslancih podpirati vlado na Dunaji,
doma pa polna metati pod noge zaupnemu
možu iste sisteme, opozicijo delati domači
vladi je smešno, otročje. In ločiti se od svo-
jih pajdašev na desnici ter na svojo roko klu-
bovati in nagajati vladi, to bi sicer vsekako
bolj dosledno bilo, ali s takim ravnanjem bi
se naposled le pota gladila sovraženi nemški
levici, in narodu slovenskemu bi se v pest po-
tisnil bridki meč, da z njim izvede usodni
harikiri na lastnem truplu. To pa bi pač bila
največja bedastoča, in kdor jo nasvetuje, njega
treba izročiti psihijatričnemu oddelku deželne
bolnice, a ne zaupati mu narodnega vodstva!

Ozira se tedaj na dejanske razmere,
zastopal sem kot politik in častnikar po svoji
najboljši moči jasn program: delati v av-
strijskem zbiru, potezati se za koristi
svojega naroda na ustavni podlagi
in priporočati Slovincem prijateljsko so-
glasje s Taaffejevo vlado. Odstopivši
od ureulstva, omem roči o samem zbiru
apostelnom: *Bonum certamen certavi,
fidem servavi*, to je: Pošteno borbo sem
boril, ohranil sem zvestobo. Kajti navzlic vsem
nezgodam, v očigled sovražnemu natolcevanju
in neizbranim psovkom ostal sem tudi na no-
vinarskem polji vsigdar in v vsakem vprašanji
zvest sin slovenske domovine, na-
rodnega programa vneti zagovornik. Sedaj se
umaknem vsaj iz prve vrste borilcev, toda
svoje tople simpatije bodem vedno obvaroval
„Ljubljanskemu Listu“, in jemaje slovo od
svojega duševnega gojenca, prosim vse svoje
prijatelje, naj mu tudi oni ne odreko svoje
dušne in gmatne podpore. *Recta tueri* bodi
vsigdar naše gäslo! Prof. Fr. Šuklje.

Pričakovala sem, da bode kakor od strele
zadet.

— Brez ovinkov dete. Primi se moje roke.
Surovost tega človeka me je spravila skoro
do joka.

Solze so mi stopile v oči. Moje obličje je
moralo dobiti prav razdvojen izraz, kajti gos-
pod se je odkril ter naglo odšel, govoreč:

— Odpustite, madama; istinito, jaz sem
glupoglavec in torej bolj obžalovanja vreden
nego vi. Vzprejmite moje oprostjenje.

V Rue Taibot zopeten napad.

Dva ostudna pouličnjaka stopala sta ne-
pretrgano na moji strani in pričela sta glasen
pogovor med seboj. Pri tem rabila sta zelo
nespodobne izraze ter mi pogledovala z naj-
večjo predrznostjo v obraz.

Kaj bi bilo storiti, da tem ljudem ube-
žim? Stopiti v prodajalnico? To je bilo prav
dobro. Stopila sem v najbližjo prodajalnico.
Bila je prodajalnica dišav.

Kupim si gost pajčolan ter sem zbežala
kar najhitreje možno od tod. Dospela sem k
Notredam-cerkvi.

Omnibus drdral je mimo. Dala sem spre-
vodniku znamenje. Obrnil mi je hrbet. Pred

Polit

Avstrijs.

Slovensko dru

ske imelo je dne 28. m.
katerem se je sklenilo, da
dočih državnoborskih volitvah
taki poslanci, kateri bodo obljubili
primorskimi, istrskimi in dalma-
slanci stopiti v jeden klub ter da
združeni s Čehi, Poljaki in nemš-
kalci poganjati za narodno jednako
Slovencev. V prvi vrsti, da se mora
poseben oddelek namestništva za Spod-
jer s sedežem v Celji ali v Mariboru, v
trgovinska in obrtna zbornica in u-
vseh spodnještajerskih trgov v volilno
mest.

V Solnogradu sestavljen se je v ne-
odbor za sezidanje katoliškega vseučil-
Predsednikom je bil izvoljen dvorni svet-
Lienbacher. Do zdaj se je nabralo na pro-
voljnih dóneskkih 1900 gld. Vender dena-
dejal Lienbacher, se bode uže dobil, le
guma ne zgubiti. Društvo ima zdaj 2
nika, 22 podpornikov in 500 dosmrtni.

Iz Krakovega se poroča, da so v tu-
Macki (na rusko-poljski) meji dva iz ru-
Poljske v Avstrijo potujoča moža zaprli,
sta izdavalala ponarejene rublje. Pri njih nas-
so precejšnje število ponarejenega denarja.

Iz Zagreba se poroča, da je dne 30ga
m. m. klub narodne stranke sklenil v svoji
seji, da se dovoli indenniteta na podstavi od-
sekovega poročila, istotako da izključeni čla-
novi Starčevićeve stranke smejo priti
k naslednji seji, ker se dan izključenja vsteva.
Vsa stranka in corpore podala se je ba-
voščit novo leto.

Tuje dežele.

Pruski deželni zbor sešel se bode dne
15. t. m. Njegovo zasedanje bode prav kratko
in obravnavale se bodo najpotrebnejše za-
deve.

Po vseh listih pričelo se je mnogo pi-
sati, da bode šel knez Bismarck v Pariz
obiskat Ferryja, in uže so se izvajale vele-
važne politične posledice iz tega potovanja
nemškega kancelarja. Nu, zdaj listi poro-
čajo, da se je to potovanje odložilo za poz-
nejši čas.

Francoski radikalci in intrasigenti pri-
dobili so si pri volitvi starešin v glavnem
mestu nekaj vspeh. Ta vspeh pokazal se je
pri shodu v nekem hotelu. Šlo je za to, da
se sestavi program, kateri naj bi se predložil
kandidatom. Najhujši in najostrejši izrazi so
se odobraval in nič ni pomagal opomin k
zmernosti. Tako je na pr. mestni odbornik
Strauss omenil, on za svojo osebo se ne so-
glaša s programom, kateri bi bil proti zdanjem

vrati vinotrčca zopet opazim svoja dva zasle-
dovaleca. Spoznala sta me. Bojazen mi je dala
peruti. Tečem za omnibusom. Sprevodnik me
zgrabi in vrže v voz.

Nekov gospod me vjame ter kramlja z
menoj, kakor bi bila stara njegova znanka.
Bila sem razjarjena. Pred opero sem izstopila.
Vstopila sem v pisarno omnibusove družbe,
da si kupim prestopni list.

Komaj sem zopet na ulici, da počakam
svoj voz, ko me obstopi zopet pet čakajočih
gospodov. Šli so prav tesno mimo mene, po-
gledovali so me motreči v obraz, obstali so
tri korake od mene, se zopet vrnili, mi pu-
hali dim svojih smodk v obraz, vseh pet jed-
nakomerno, z jednako nesramnostjo. Kaže se,
kakor bi se bili dogovorili.

Da bi tem brezozirnim ljudem ubežala,
postavila sem se pred izložbino okno knjigarja.
Moj Bog! Kam sem tu videla! Na naslovnih
listih so bile lahko oblečene ženske, s črnimi
nogavicami, ali take, katere so samo s paha-
ljivo oblečene. Zbežala sem pred temi straš-
nimi podobami.

Omnibusi, kateri so se mimo vozili, so
vsi prenapolnjeni. Hotela sem povprek čez cesto.

— Si li srečna?

— Da, mama.

— Me veseli. In kam naj greve danes?

— Kamer želiš!

— Uredila sem si tako, da morem ves
dan na tvoji strani preživeti. Treba se mi je
vrniti domov še le k opoludanskemu obedu.

Moj soprog je naposled namignil moji
materj, naj svojo požrtvovalnost nekoliko brzda.
Prav je storil.

Vender včeraj mi je bilo dovoljeno, da
sem šla sama iz hiše.

Sama! Brez očeta, brez matere, brez od-
gojiteljice, brez svojega soproga, prav sama.

Komaj sem šla kakih sto korakov, ko
mi uže v Rue Aumale zastopi pot nekov
gizdalin.

— Dobro jutro — kako se počutite?

— Motite se, dragi gospod — — — Ne
poznam vas — — —

— Tako — torej se morava pa seznaniti.

— Zapustite me.

— Nikdar, nikdar. Vi ste vender tako
dražestni. . . .

— Moj gospod! Kaj si mislite o meni?
Jaz sem omožena!

... je kričal: „Kar Najbolj pa se je ov; on je dejal, da nikakor ni možno gre Jules Ferry v ter se v vnani po im kancelarjem. znoval je dne 29. m. m. mu prijazni listi prinašajo vsem plodonosnem delovanju, da bode še prevzel vodjo v dolenji zbornici, katera se a po novem volilnem zakonu. Kon- „Standard“ pa sklepa svoj članek onu s temi-le besedami: „Po vsem ar smo povedali, smo vsi kot narod ni na Gladstona.“ Francoske pomožne čete, katere so nage v **Tonking in Formozo**, so uže na Koncem januarja ali začetkom febru- ja pričele se bodo ofenzivne operacije na m. Kitajci hočejo čas do tedaj še porabiti da bi slabotne ekspedicijske čete iz rudeče reke pregnali. To kažejo njih vani napadi v slednjih dneh; a povsodi asprotnik krepko odbije.

Dopisi.

Iz Maribora, 31. decembra. (Izv. dopis.) Poročil sem Vam uže na kratko, da je imelo „Slovensko društvo“ za Spodnji Štajer dne 28. decembra 1884 v prostorih tukajšnje čit- talnice svoj občni zbor.

Na dnevnem redu bila je tudi volitev novega odbora; izvoljeni so bili naslednji gos- spodje: Pavel Simon predsednikom, dr. Glančnik podpredsednikom, Jos. Rapo- c blagajnikom, Ivan Dečko tajnikom; nadalje so bili izvoljeni v odbor gospodje: dr. Radaj, dr. Gregorec, dr. Prus, dr. Gregorič, Mihael Vošnjak in Božidar Raič; namest- niki gospodje: F. Ferk, A. Velebil in Lju- dovik Kresnik.

Po dovršeni volitvi razgovarjali so se udeleženci, katerih se je navzlic slabemu vre- menu sešlo obilo število, osebito iz Slov. Bistrice, o političnem položaji Slovencev sploh, in osebito Slovencev na Dolenjem Štajerskem. Odbor predlagal je, naj se sklene resolucija, katere bistvena vsebina je izražena v nasled- njem: Naj bi se ustanovilo mesto za slovenska predavanja praktičnih juridičnih predmetov na graškem vseučilišči; ustanovijo naj se sloven- ske paralelke na južno-štajerskih gimnazijih, in vpelje naj se slovenščina kot učni jezik na učiteljski v Mariboru. O resoluciji gledé vo- litev v državni zbor in o potrebi namestniš- kega oddelka v Mariboru ali Celji sem vam uže poročal. (Glej politični pregled. Ured.) Slednjo točko resolucije utemeljeval je dr. Gregorec v daljšem jedratem govoru ter izrekel nadejo, da se nam bodo želje, opra-

Vozovi tako tesno jeden za drugim vozijo, da ni misliti, da bi kdo skozi utekel. Naposled vender mal prestanek! Tekla sem skozi. Vo- zataji naslednje vrste voz so zabavljali in mahali z biči.

In zaradi tega sem se omožila!

Zato sem se omožila s Charlesom, zato naj se vse življenje imenujem madama Glou- doudx? Zaradi tega, da so moji dobri roditelji, vložili 250 000 lepih frankov na tri odstotke?

Pripovedali so mi, da je bil nekoč Aleks- ander Dumas oča pri neki gledališki igralki dvoljivega glasu povabljen k soareji. Na pragu je vzprejela gospodarica romanopisca z bese- dami:

— Zakaj niste privedi s seboj svoje gospi- dičine hčerke, predragi Dumas?

— Z dveh razlogov, prečastita gospa, odvrne Dumas. Drugi je hud nahod!

Jaz pa vam pravim, dekleta mlada: Ne omožite se, in sicer iz dveh razlogov. Drugi razlog je, da mlada gospa ne more sama okolo hoditi ter nima nobenega drugega varuha nego svojega soproga.

vičene želje in zahteve po enakopravnosti uže s časoma spolnile, le obupati ne smemo: Ne udajmo se! Na dalje je kazal govornik, da slovenski živelj v Štajerski nikakor ne po- jema, marveč, da se vedno bolj krepi v du- ševnem in gmotnem oziru; naj se le obrne pogled na posojilnice. Povsodi se ustanov- ljajo taki zavodi in povsodi procvitajo. Poso- jilnice imajo uže na razpolaganje obile glav- nice in kmalu se bodo Slovenci lahko po pol- nem oprostili svoje zavisnosti od nemških denarnih zavodov.

Koliko knjig in časopisov razpošilja se med narod slovenski, kateri ga poučevajo in izobraževajo. Nikdar da se pri volitvah še niso Slovenci izkazali tako krepkih, tako močnih. Nobenega mandata v kmetskih ob- činah na Dolenjem Štajerskem niso mogli li- beralci pridobiti za se, da celó v mestih in trgih, katere so si mislili po polnem neraz- rušljive trdnjave, morali so volilce siliti na volišče. Govornik je na dalje dejal: „Sloven- ski poslanci morajo združeni z drugimi Jugo- slovani imeti poseben klub. Konservativni Nemci imajo posebne interese; te bodo v po- sebnem klubu konservativnih Nemcev najboljše zastopati mogli.

Ravno tako bode interese Slovencev in Hrvatov poseben klub najboljše zastopal. V klubu, kjer so Slovenci le majhen del, se zgubijo, in nihče se ne ozira na interese in zahteve Slovencev.“

Ta resolucija se je vzprejela jednoglasno. Na predlog g. Mih. Vošnjaka izrazi se zahvala g. dr. Radaju za njegovo neumorno in požrtvovalno delovanje, kateremu se je za- hvaliti za ugoden vspeh.

Razne vesti.

— (Preveč se je vezala.) Iz Basela se poroča: Pred kratkim priredil se je tukaj ples. Nenadno sredi plesu pa preneha godba. Vsi ude- leženci hiteli so na jeden kraj v dvorani, kjer je nezavestna ležala neka plesalka. Takoj je prišel zdravnik na pomoč, a vse ni nič pomagalo, krasna deklica ni prišla več do zavesti — umrla je za- radi premočnega prevezavanja svojega telesa.

— (Potres v Španiji.) Poročila iz Špa- nije o neizgovornih, katere je povzročil slednji po- tres, so tako obširna, da je skoro nemogoče ver- jeti jim v vsem obsegu. Madrid zadela je manj huda katastrofa, toliko huje pa provinciji Granado in Malago. V mestu Granadi trajal je potres skoro jedno minuto. Število ljudi, kateri so pri potresu v obeh provincijah izgubili življenje, znaša okolo 266. Da se je podrlo silno mnogo hiš, je umevno. Število mrtvih v drugih mestih je naslednje: V Arenasu del Rey 40, v Albuquerosu 150, v Oli- varu 10, v Cajar 12. Alhama, malo mesto v Granadi, je baje po polnem porušeno in izvlekli so iz podrtin uže nad 350 trupel. V Periani je porušenih 750 (?) hiš in več cerkv, okolo 60 ljudi je zgubilo življenje. Več kot polovico prebivalcev v mestu Albumelas je našlo smrt. Ta poročila so gotovo pretirana, a nesreča je gotovo dosti velika, če je le polovica istine na tem.

— (Grozen zločin.) V Carlopagu izvršili so neznani hudobneži grozen zločin. Vdova Mina Pavelič, sestra župana Jominesa, šestdesetletna žena bila je po smrti svojega soproga zelo bogata in vst o njenem imetji razširila se je daleč po okolici. Na usoden dan divjal je hnd vihar, tako da si nihče ni upal iz hiše, da so bile vse ulice prazne. Vihar ponehal je stoprv proti večeru. Na večer zbrala se je pri županu družba in došla jim je okolo 7. ure zvečer vst, da je županova sestra uže od poludne zaprta v svoji sobi ter da se na klicanje njene postrežnice nikakor neče oglasiti. Šli so v njeno stanovanje ter s silo odprli vrata — a grozen prizor! Nesrečnica ležala je na ognji- šči z obrazom na razbeljeni plošči, desna roka je bila vsa odgorela, leva roka in prsi so bila ožgana. Obraz je bil tako zelo osmejen, da so jo komaj spoznali. Domneva se, da se je ta izvršil zločin. Poleg trupla je ležala steklenica vina in posoda z oljem. Ko so natančneje pregledali truplo, so uvideli, da so bile na glavi rane. Zločinec je ne- srečnico najbrže udaril s kolom po glavi.

ubil, potem pa jo postavil k ognjišči, da bi zgo- rel, ali pa da bi se morda vnela vsa hiša. Zlo- činec pobral je vse premoženje gospé Paveličeve, katero se ceni na 20 000 frankov.

— (Smodnik se je unel.) V Kralupu na M. dogodila se je v ponedeljek grozna nesreča. Nekov učenec tamošnjega trgovca, kateri prodaja tudi smodnik, šel je s prosto lučjo v klet pod prodajalnico, kjer je bil shranjen smodnik; prišel je z lučjo preblizu, unel se je smodnik ter pro- vzročil hudo nesrečo. Učenec in dve trgovčevi hčerki, osemnajstletna deklica, katera je mestu očeta v prodajalnici prodajala in 6letna deklica, katera je ravno iz šole prišla, so mrtvi, pet oseb je hudo ranjenih in štiri so le malo ranjene. Hiša je vsled eksplozije tako hudo poškodovana, da se bode baje porušila. Pri dveh hišah na drugi strani ulice so popokale vse šipe v oknih.

— (Novi Salomon.) Pariški policijski ko- misar izrekel je te dni sodbo, ki je vredna, da se zabelježi. Dva soseda sta se namreč tožila zaradi neke papige. Prvi je trdil, da je ptič všel iz sta- novanja in letel k sosedu, kjer so ga z odprtimi rokami sprejeli. Drugi pa je prisegel, da je pa- piga uže leta in leta v njegovi lasti. Sodnik je konečno odločil: Ustopita se vsak v jeden kot sobe. Potem izpustimo papigo iz kletke. H komur bode zletela, istega last je. — Tako se je tudi zgodilo — a ptič ni šel ne na jedno, ne na drugo stran, ampak skočil je k sodniku, zagnal se mu v glavo in zasadel kremplje v njegov ne ravno mali nos. Komaj so ga iztrgali. — Sodniku je nos hudo otekel in hudobni ljudje sedaj trdijo, da je to naj- večji nos, ki ga je kedaj dobil kak uradnik.

— (Hitra vožnja.) Cunardparnik „Ore- gon“ iz Novega Jorka, kateri je došel v četrtek na irsko obal, preplul je čez morje v 6 dneh in 6 urah; to je do zdaj najkrajši čas za to vožnjo.

— (Amerikanska iznajdljivost) raz- vida se iz obilega števila patentov, katere je do zdaj parlament v Washingtonu dovolil. Naj jih navedemo nekaj: Za elektriciteto 5872, za črevlje 5060, za stole 1580, za mlekarstvo orodje 2429, za ogrado 2888, za stroje za žetev 6606, za sve- tilnice 5254, za stroje za izdelovanje kovin 10203, za plugove 6889, za sesalke 3256, za železniške vozove 3505, za parne stroje 5511, za peči 8230, za izdelavanje obleke 2478.

Domače stvari.

— Nj. c. in kr. apostolsko veličan- stvo izvolilo je občini Osilnici za zi- danje nove cerkve podariti podpore 100 goldinarjev iz Najvišje zasebne blagajnice.

— (Gosp. prof. Fr. Suklje) imenovan je profesorjem na akademskem gimnaziju na Dunaji.

— (Ljubljanska čitalnica) priredila je na Silvestrov večer prav zanimljivo zabavo. V ve- liki romantično-heroično-tragični operi v treh de- janjih odlikovali so se osebno gospodje povci Pri- bilini, Stancaroni in Nostropadur. Mnogobrojno občinstvo pa jih je tudi z burnim ploskanjem od- likavalo. Druge pri operi sodelujoče osebe so tudi po polnem ugodno izvele svoje vloge, tako da je opera skozi in skozi izborna izpala. V igri na citrah odlikoval se je g. A. Schweiger. Posebno pa je dopadal mešani zbor, pri katerem smo imeli priliko občudovati krasne glasove naših gospodičin. Prizor o polnoci pa je bil uže posebno krasen. Deklamacija je izvela gđ. Jos. Wernigova prav dobro, in skupina živih podob, razsvitljena z ben- galičnim ognjem, vzbudila je mnogo občudovanja. Po izvršenem vspredu priredil se je ples in plesu- željna mladina zabavala se je še dolgo v jutro. To je bil prav lep začetek novega leta.

— („Literarno-zabavni klub“) Ljub- ljanski ima jutri zvečer ob 8. uri svoj jour-fixe „pri Maliči“. Ker se bode razgovarjalo ta večer o vevlačnih zadevah, naj se izvolé gospodje klubisti udeležiti jour-fixa polnoštevilo.

— (Iz Rudolfovega) se nam poroča: Pri občnem zboru delniškega društva, „Prvi narodni dom v Rudolfovem“ dne 16. decembra 1884 ude- ležilo se je osobno 15 delničarjev, ki so zastopali s pooblastili 47 delnic. Predsednikom se je izvolil g. dr. Albin Poznik in zapisnikarjem g. Rajko

Perušek. Po odobrenji poročila osnovalnega odbora, po katerem se je vplačalo na delnice 2500 gld. in od teh 2400 gld. naložilo proti obrestovanju in zavarovanju, se je enoglasno sklenila sprememba pravil v zmislu od vlade potrjenega načrta.

— („Pobožni vzdih“) imenuje se naj-novejšo glasbeno delo, latinska maša za sopran, alt, tenor in bas z dodanim spremljevanjem na orgljah, vglasbil Avgust Armin Leban, c. kr. učitelj na vadbici v Gorici. Ta maša je zložena v edino splošno ugajajočem narodno-cerkvenem duhu, in bolj kakor katero drugo glasbeno delo Avgust Leban-ovo kaže, da je imel prerano umrli skladatelj res „gorko čut in lep melodiozen talent“, kakor se je o njem izrazil sam slavni muzikalni kritik, profesor dr. Ed. Hanslik. Gledé harmonizacije v tej maši piše znani glasbenik g. Danilo Fajgelj sledeče: „Harmonizacija je na kakeh mestih naravnost drzna, a po vsem pravilna ter kaže, s kakšno lahkoto je Avgust Leban premagaval harmonične zapreke brez škode lepoglasja. Maša je vredna, da se pridno studira.“ — Prijateljem lepemu cerkvenemu petji priporočamo prav toplo po večšakih zelo pohvaljeno delo. Cena je silno nizka, namreč iztis 1 gld. Narčuje se pri Janku Lebanu, učitelji v Lokvi (Corgnale, via Divača na Primorskem).

— (Leto 1885.) je navadno leto s 365 dnevi. Predpust bode trajal 43 dni, to je, od 7. januarja do 17. februarja. Velika noč bode 5. aprila, Binkošti 24. maja. Vsi sveti padejo na nedeljo. Gledé na premakljive praznike se l. 1885. jednači z l. 1801, 1863, 1874 in 1896. Po dva praznika bomo imeli 1. in 2. februarja (svečnica), 28. in 29. junija (nedelja in Sv. Peter in Pavel), 15. in 16. avgusta (Nebod M. D., sobota, nedelja); celó tri praznike imamo letos o Božiči (petek, sobota, nedelja). — Pri nas se bode letos videlo le jedenkrat mrknjenje lune.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Črnomelj, 2. januarja. Črnomeljski volilci čestitajo svojemu vrlemu poslancu Šukljeju.

Madrid, 2. januarja. V Torroxi v provinciji Malagi čutil se je zopet močen potres; čulo se je grozno podzemeljsko bobnjenje. V Albuclasi v provinciji Granadi odprla se je zemlja, cerkev se je pogreznila popolnoma do vrh zvonika. Mrtvih je več ljudij in živalij; na mnogih krajih je zemlja razpokana.

Freiwaldau, 1. januarja. Urarja Kanbo so neznani zločinci v prodajalnici umorili in oropali.

Budimpešta, 1. januarja. Ministerski predsednik poudarjal je odgovarjajoč na voščila liberalne stranke, da se vlada dosledno drži razvijanja ogerske države v liberalni smeri. Dovoliti ne smejo, da bi se v razne razrede razdvojil zdaj jedin narod. Tiszov govor je bil z navdušenjem vzprejet.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 2. januarja.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.10
„ „ „ srebri	83.20
Zlata renta	104.10
5% avstr. renta	97.45
Delnice narodne banke	859.—
Kreditne delnice	293.10
London 10 lir sterling	123.35
20 frankovec	9.75 ⁵
Cekini c. kr.	5.80
100 drž. mark	60.25

Tuji.

Dné 31. decembra.

Pri Maliči: Petutschnigg, fabriški zastopnik, z Dunaja.
— Wissiak, mizar, iz Mozirja. — Glasser, trgovec, iz Celja. — Česnik in Gross iz Ljubljane.
Pri Avstr. carji: Dobernik, mlinar, z Jezera.
Pri Bavarskem dvoru: Voel, potovalec, z Dunaja.
— Zunder, trg. pomočnik, iz Mengiša.
Pri Južnem kolodvoru: Tschuk iz Celovca.

Srečke

z dné 31. decembra.

Brno: 70 18 81 13 54.

Odgovorni urednik prof. Fr. Šuklje.

Umrli so:

Dné 31. decembra. Janez Žabjek, hiš. posestnika sin, 6 dni, Poljanska cesta št. 59, božjast.

V civilni bolnici:

Dné 29. decembra. Andrej Jelovčan, delavec, 18 l., jetika.

Dné 30. decembra. Marija Zalokar, delavka, 42 l., srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
31. dec.	7. zjutraj	738.93	+ 0.6	bzv.	obl.	2.30 dež
	2. pop.	739.65	+ 2.3	„	„	
	9. zvečer	741.08	+ 1.0	zpd. sl.	„	
1. jan.	7. zjutraj	742.30	+ 1.2	zpd. sl.	obl.	0.00
	2. pop.	743.12	+ 2.4	szpd. sl.	„	
	9. zvečer	744.82	+ 0.8	„	„	

Razglas.

Vsled zaukaza visocega c. kr. trgovskega ministerstva od 8. decembra t. l., št. 11816, razglašena je poštne in telegrafsko ukazniku št. 91 iz l. 1884, stran 282 do 284, izdado se s 1. januarjem 1885. razne nove tiskanje za telegrafsko službo.

Med temi se nahajajo spodaj navedene tiskanje, ki so za telegrafski dopisni promet posebno zanimljive: Zavitki (kuverte) na zelenem papirju za pošto pošiljatev pri stalnih in vozečih poštah izročeni telegramov na najbližjo telegrafsko postajo, — potem Belice za napisavanje telegramov

a) na belem in
b) na zelenem papirju, izmed katerih so prve določene za brezplačno izročevanje strankam, ki na mestu predaje telegrame pišejo, kakor tudi za prilepljanje na telegrame, pisane na navadnem papirju; poslednje (nova tiskanje št. 24) pa so namenjene za razprodajo strankam.
Te zelene belice, ki se postajam izročajo v zvezkih po 50 listov, prodajajo se po petnajst (15) kr. zvezek. Založnikom poštne vrednostnih znamkov je bilo dovoljeno, prejemati tudi te zelene belice tudi po 15 kr. za 50 listov od telegrafskih postaj ter občinstvu prodajati liste po 1/2 kr.

Omenjene zelene belice so tako prirejene, da se morejo v pisma zgrniti, ter metati v pisemske, oziroma pnevmatične nabiralnice za daljo pošiljatev do prve telegrafske postaje, kar se godi poštne prosto.

Belice za obračun pristojbin podanih telegramov na rumenem papirju. Te belice se bodo izdajale, kakor doslej, v zvezkih po 100 listov, vender za olajšavo kontrole in uredovanja ne več preštempljane, ampak z vtisneno 2 kr. poštno marko (potrdilna pristojbina) in vsled tega, ker bodo na želje prijemnikov iz boljšega papirja, zviša se cena vsakemu zvezku od 2 gld. 25 kr. na 2 gld. 30 kr.

Belice za dohajajoče telegrame na belem papirju, ki se ločijo od poprejšnje obleku vlasti po pregibanji in belice za plačane odgovore na rožnatem papirju.

Na novih belicah za odgovor napisani plačani odgovori smejo se ne le pri tistem telegrafskem uradu, ki je nakaznico izdal, temveč pri vsakem poljubnem inozemskem telegrafskem uradu oddajati, oziroma po poti pisemskih in pnevmatiških nabiralnic brzojavnim postajam pošiljati.

V Trstu, 30. decembra 1884.

C. kr. poštno in brzojavno vodstvo.

V založništvo našem je ravnokar izišla na svetlo knjiga:

Šaljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral
Anton Brezovnik,
učitelj.

12 pol v 8°, Mehko vezana stane 60 kr.,
franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigotržnica v Ljubljani.

Zobni zdravnik

z Dunaja.

stanuje v hotelu „pri Maliči“, II. št. 23—24.

Zdravi vsak dan od 9. do pola 1. ure in 4. ure popoldne.

Vse operacije, najmodernejšim zahtevam s dobe ugajajoč, izvršujejo se brzo in sigurno.

Pri

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani

se dobivajo vedno vse

knjige družbe sv. Mohora

in tudi sledeče knjige:

Abecednik za slovenske ljudske šole. Sestavila A. Razinger in A. Zumer. 20 kr.

Abecednik slovensko-nemški. Sestavila A. Razinger in A. Zumer. 25 kr.

Celestina J., Aritmetika za nižje gimnazije, I. del, vezana 1 gld. 30 kr.; II. del, vezana 1 gld. 10 kr.

Celestina J., Geometrija za nižje gimnazije, I. del, vezana 70 kr.; II. del, vezana 80 kr.

Gimperman, Pesni, 60 kr.

Dimitz A., Habsburžani v deželi kranjske 1282 do 1882. Slavnosten spis, na svetlo dal kranjski deželni odbor. 4 gld.

Filipović, Kraljevič Marko u narodnih pjesmah. 90 kr.

Janežič A., Slovensko-nemški slovar. 2 gld. 20 kr., vezan 2 gld. 70 kr.

Jenko Ivan, Pesmi, 1 gld.

Jurčič Josip, Zbrani spisi, I. zvezek 1 gld., II. zvezek 70 kr., III. zvezek 70 kr.; v krasnih platnicah vezan vsak zvezek 50 kr. več.

Kačič-Mišič, Razgovor ugodni naroda slovinsk. 1 gld. 20 kr.

Kermavner V., Vadbe v skladnji latinski, vezane 1 gld.

Klail, Lehrgang der kroatischen Sprache, I., II. Theil sammt Schlüssel. 1 gld. 52 kr.

— Kroatischer Dolmetscher, 60 kr.

Knjižnica slovenske mladine:

I. zvezek: Tomšič Ivan, Dragoljubci, 30 kr.

II. „ „ Peter rokodelčič, 36 kr.

III. „ „ Cigler Janez, Sreča v nesreči, 35 kr.

Kobler A., Zgodovina Sorske in Preške fare, 30 kr.

Kosec, Krščansko-katoliško pravoslovje, 1 gld. 20 kr.

Lavtar L., Občna aritmetika za učiteljska. Cena vezane knjige 1 gld. 20 kr.

Lesar A., Liturgika ali sveti obredi pri vnanji službi božji. Vezana 1 gld. 20 kr.

Majar H., Odkritje Amerike, trdo vezano 1 gld. 60 kr.

Orožen Val., Spisi, 60 kr.

Padar, Zakon in žena, 40 kr.

Postave in ukazi za kranjsko ljudsko šolstvo. 1 gld. 50 kr.

Praprotnik, Mali šolski besednjak. 4. natis. Vezan 85 kr.

— Slovenski spisovnik. Svetovalec v vseh pisarskih opravilih. Vez. 90 kr.

Razlag J. R., dr., Pesmarica, 60 kr., vez. 80 kr.

Rožek J. A., Latinsko-slovenski slovník. Vezan 2 gld. 70 kr.

Senekovič A., Fizika za nižje razrede srednjih šol, vezana 2 gld.

Šlomšek A. M., Zbrani spisi. 3 knjige. 3 gld. 40 kr.

Šmid Kristof, Spisi. 3 zvezki po 40 kr.

Vraz Stanko, Izabrane pjesme, 1 gld. 80 kr., eleg. v platno vezane s zlatim obrezkom 3 gld.

Zapisnik hiš deželnega glavnega mesta Ljubljanskega. Vezan 65 kr.

Zlatorog, Pravljica za mladino. 20 kr.

Znidaršič J., Nauk o desetnih (decimalnih) razlomkih pri računih z novo mero in vago. 60 kr.

V naši zalogi smo tudi na svetlo dali slovenske knjige s podobami za mladino, in sicer:

Pepelko, Snegulčico, Trnjevo rožico (4° velike) po 50 kr. Pravljice o:

Pepelki, Rudeči kapi in Obutem mačku (8° velike) po 25 kr.

O deželi lenuhov, Snegulčici, Pritlikovcu (Palček) in Robinzonu po 15 kr.

Vozni nakladni listi

dobivajo se v tiskarni

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani.

in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.